

Suomen Belgianpaimenkoirayhdistys ry

JALOSTUKSEN POIKKEUSLUPAOHJEISTUS

Hyväksytty: SBPKY ry. johtokunta 14.8.2010 / ver 4

YLEISTÄ REKISTERÖINNEISTÄ

Kennelliiton koirarekisteriohje (voimassa 01.01.2011 alkaen, hyväksytty SKL:n hallituksessa 26.8.2010, muutokset 19.11.2010)

Suomen Kennelliitto-Finska Kennelklubben r.y. (jäljempänä Kennelliitto) pitää rekisteriä puhdasrotuisista, tunnustettua rotua olevista koirista (vuoden 2009 alusta tunnus FI, aiemmin tunnuksat FIN ja SF). Lisäksi Kennelliitto pitää erikoisrekisteriä (ER-rekisteriä) koirista, jotka eivät täytä FI-rekisteröintiehtoja sekä ei jalostukseen-rekisteriä (EJ-rekisteriä) koirille, jotka ovat jalostuskiellossa.

FI-rekisteriin merkitään ainoastaan koiria, joiden kaikki esivanhemmat kolmessa polvessa ovat joko FI-rekisterissä, Kennelliiton ER-rekisterissä tai niitä vastaavassa FCI:n tunnustamassa rekisterissä. (Aiemmin puutteellinen sukutaulu saatettiin merkitä U-tunnuksella).

Suomessa syntynyt pentue rekisteröidään Kennelliitossa. Rekisteröitävän pentueen vanhempien tulee olla samanrotuisia. Rekisteröitävän pentueen emä tulee rekisteröidä Kennelliiton koirarekisteriin viimeistään pentueen rekisteröinnin yhteydessä. Nartun ja uroksen kaikkien omistajien tulee olla merkitty Kennelliiton omistajarekisteriin, poikkeuksena ulkomaisen jalostusuroksen omistaja(t).

Pentueen vanhempien tulee täyttää rodulle mahdollisesti hyväksytyt rotukohtaisen Perinnöllisten vikojen ja sairauksien vastustamisohjelman (PEVISA) vaatimukset. Pentueen vanhempien ja rekisteröitävien pentujen on oltava tunnistusmerkittyjä Kennelliiton hyväksymällä tavalla. Pakastespermalla siemennetyn pentueen isää koskevat ne koirarekisteriohjeen ehdot ja rotukohtaiset erityisehdot, jotka olivat voimassa sperman pakastushetkellä.

Koko pentue tulee rekisteröidä samanaikaisesti, asianmukaisesti täytetyn ja kasvattajan allekirjoittaman pentueilmoituksen perusteella. Pentueilmoitus tulee tehdä mahdollisimman pian, kuitenkin viimeistään kuuden (6) kuukauden kuluessa pentueen syntymästä. Tästä voidaan poiketa ainoastaan Kennelliiton myöntämällä luvalla. Myös kuolleena syntyneet ja ennen rekisteröintiä kuolleet pennut ilmoitetaan.

Pentueilmoituksessa tai sen liitteenä on oltava uroksen omistajan/jalostusoikeuden haltijan allekirjoittama astutustodistus. Pakastespermalla siemennettäessä pentueilmoituksen allekirjoittaa sperman omistaja. Uroksen omistaja vahvistaa allekirjoituksellaan, että kyseinen uros on astunut pentueilmoituksessa mainitun nartun ja uros täyttää pentueen rekisteröinnille asetettavat vaatimukset. Uroksen tulee olla palkittu virallisessa näyttelyssä tai pentueilmoitukseen tulee liittää eläinlääkäriin antama todistus siitä, että uroksella on normaalit kivekset

Pentueilmoitus voidaan tehdä myös internetin kautta erillisen ohjeen mukaan.

Nartulla voidaan teettää enintään viisi (5) pentuetta siten, että nartun edellisestä penikoimisesta on pentueen syntyessä oltava kulunut vähintään 10 kuukautta. Tätä tiheämpi pennutus sallitaan alle 8-vuotiaalle nartulle yhden kerran ilman poikkeuslupaa ja tällöin seuraavan synnytyksen väli on oltava vähintään yksi vuosi.

Kahdeksan (8) vuotta täyttäneen nartun astuttaminen edellyttää aina eläinlääkärintodistuksen, jonka mukaan narttu on terve ja hyväkuntoinen, eikä pennuttamisesta ole haittaa nartun terveydelle. Todistus on annettava ennen nartun astutusta, eikä se saa astutushetkellä olla 6 kk vanhempi. Eläinlääkärintodistus on liitettävä pentueilmoitukseen.

Pentuetta ei rekisteröidä, jos pentueen kasvattaja(t) tai jalostusoikeuden haltija(t) on/ovat eläintenpitokiellossa.

Pentueen kasvattajaksi merkittävän henkilön/henkilöiden tulee allekirjoittaa pentueilmoitus. Pentueen kasvattajiksi voidaan merkitä enintään kaksi henkilöä, joiden tulee olla iältään vähintään 15 vuotta. Kasvattajaksi merkitään henkilö(t), joka omistaa nartun astutushetkellä tai nartun omistajan/omistajien

allekirjoittamalla jalostusoikeuden luovutussopimuksella osoittaa olevansa nartun jalostusoikeuden haltija. Luovutussopimuksen tulee olla tehtynä ennen astutusta ja sopimus tulee liittää pentueilmoitukseen.

Rekisteröintikieliossa oleva henkilö ei voi siirtää omistamansa koiran jalostusoikeutta toiselle henkilölle.

Pentue voidaan rekisteröidä vain yhdelle kennelnimelle ja mikäli kennelnimen käyttöoikeus on kahdella henkilöllä, vaaditaan pentueilmoitukseen molempien allekirjoitus.

Kasvattajaa ei voi muuttaa, lisätä tai poistaa pentueen rekisteröinnin jälkeen.

Pennut saa luovuttaa aikaisintaan seitsemän viikon ikäisinä. Pentueen rekisteritodistukset toimitetaan kasvattajalle, jonka on luovutettava ne pentujen omistajille ilman eri maksua viimeistään kahden (2) kuukauden kuluttua omistusoikeuden siirtymisestä. Mikäli rekisteröinti viivästyy kasvattajasta riippumattomista syistä, tulee rekisteritodistukset luovuttaa omistajille viipymättä, kun ne ovat saapuneet kasvattajalle.

Mikäli narttu on astutettu useammalla kuin yhdellä uroksella, on polveutumistutkimus aina pakollinen. Polveutumistutkimus tulee tehdä koirarekisteriohjeen ohjeiden mukaisesti.

PERINNÖLLISTEN VIKOJEN JA SAIRAUKSIEN VASTUSTAMISOHJELMA (PEVISA)

Belgianpaimenkoirien 1.1.2011 lähtien voimassaolevan PEVISA-ohjelman vaatimukset ovat:

Lonkat: Pentueen rekisteröinnin ehto on, että sen molemmat vanhemmat ovat virallisesti lonkkakuvattuja. Lonkkaniveldysplasian osalta noudatetaan raja-arvoa B. Lausunnon tulee olla voimassa astutushetkellä. Minimi-ikä viralliselle lonkkakuvaustulokselle on 12 kk. Ulkomaisilta uroksilta rekisteröidään yksi pentue ilman uroksen lonkkakuvaustulosta.

Kyynärnivelet: Pentueen rekisteröinnin ehto on, että sen molemmat vanhemmat ovat virallisesti kyynärkuvattuja. Lausunnon tulee olla voimassa astutushetkellä. Minimi-ikä viralliselle kyynärkuvaukselle on 12 kk. Kuvauspakko koskee Suomeen rekisteröityjä belgianpaimenkoiria.

Silmät: Pentueen rekisteröinnin ehto on, että sen molemmat vanhemmat on virallisesti silmätarkastettu. Silmätarkastuslausunto ei astutushetkellä saa olla 24 kk vanhempi. HC:ta, PRA:ta, geograafista RD:tä, totaali RD:tä tai pannus keratitista sairastavan koiran jälkeläisiä ei rekisteröidä. Jos koiralla on todettu multifokaalinen RD, se on paritettava RD:n suhteen terveen koiran kanssa. Vaatimus koskee Suomeen rekisteröityjä belgianpaimenkoiria.

POIKKEUSLUPAOHJEISTUS JA -SÄÄNNÖSTÖ

Rekisteröinti poikkeusluvalla

Kasvattaja tekee Kennelliitolle kirjallisen poikkeuslupa-anomuksen hyvissä ajoin ennen astutusta. Allekirjoitetussa anomuksessa pitää ilmoittaa, mitä yhdistelmää anomus koskee ja siihen tulee liittää perustelut sekä allekirjoitettu rotujärjestön lausunto. Rotujärjestön lausunnon tulee perustua siihen, täyttävätkö koirat/yhdistelmä rodun jalostuksen tavoiteohjelman (JTO) terveyteen liittyvät suositukset. Kielteisen lausunnon perusteluna voidaan ilmoittaa myös muu mahdollinen painava ja ilmeinen geneettinen riski.

Poikkeuslupa tulee olla myönnetty ennen astutusta tai pentue voidaan merkitä ainoastaan EJ-rekisteriin. Kasvattaja voi rekisteröidä pentueensa EJ-rekisteriin tällä perusteella vain kerran.

Poikkeusluvut voidaan jakaa useampaan ryhmään seuraavasti:

A) Nartun pennuttaminen poikkeusluvalla

Kennelliitto voi erittäin painavista syistä myöntää poikkeusluvalla nartun toiselle liian tiheälle pennuttamiselle. Anomukseen on liitettävä eläinlääkäritodistus, jonka mukaan narttu on terve ja hyväkuntoinen, eikä pennuttamisesta ole haittaa sen terveydelle. Todistus on voimassa 6 kk. Mikäli poikkeuslupaa ei ole

myönnetty ja kasvattaja on pennuttanut narttua liian tiheästi, pentue voidaan rekisteröidä ainoastaan EJ-rekisteriin.

Toimintaohjeet SBPKY ry:n puolesta:

- jalostustoimikunnalle tulee toimittaa täydellinen hakemus perusteluineen ja tarvittavine liitteineen kirjallisesti

B) Rotumuunnosten risteyttäminen

Kennelliiton jalostustieteellinen toimikunta myöntää poikkeusluvut rotumuunnosten risteyttämiselle. Jokainen muunnosten välisestä risteytyksestä syntynyt pentu rekisteröidään ilmiänsä mukaan, ellei rotukohtaisissa erityisehdoissa toisin määrätä.

Intervariaatioyhdistelmien tekeminen on mahdollista joko muunnoksen geenipoolin laajentamiseksi tai muunnoksen terveystilanteen parantamiseksi. Onnistuakseen intervariaatioyhdistelmän toteuttaminen vaatii tarkan harkinnan ja huolellisen suunnittelun sekä yhdistelmän vanhempia valittaessa että jatkojalostussuunnitelmaa tehtäessä. Tarkoituksena tulee olla rodun muunnoksen geneettisen kokonaistilan edistäminen niin, että edellä mainituista perusteluista täyttyvät ensisijaisesti molemmat, mutta kuitenkin vähintään jompikumpi olematta ristiriidassa toisen perustelun kanssa. Lisätietoja voitte pyytää jalostustoimikunnalta: sbpky-jalostustmk@finbelge.fi

Toimintaohjeet SBPKY ry:n puolesta:

- molempien jalostusyksilöiden tulee täyttää PEVISA-ohjeen raja-arvot.
- jalostustoimikunnalle tulee toimittaa täydellinen hakemus perusteluineen ja tarvittavine liitteineen kirjallisesti
- hakemuksen yhteydessä on suositeltavaa täyttää molemmista jalostusyksilöistä terveystieteellinen lomake, mikäli jalostustoimikunnalla ei sitä ole vielä käytössään. Jalostustoimikunnalle tulee toimittaa myös molempien jalostusyksilöiden vanhempien, sisarusten ja jälkeläisten tiedossa olevat terveystilastot muilta kuin KoiraNetistä löytyvien tietojen osalta.
- hakemukseen tulee liittää myös alustava jatkojalostussuunnitelma pentueen osalta

C) PEVISA-ohjelmasta poikkeaminen

Kennelliiton jalostustieteellinen toimikunta myöntää rotukohtaiseen PEVISA-ohjelmaan liittyvät poikkeusluvut.

Toimintaohjeet SBPKY ry:n puolesta:

- jalostustoimikunnalle tulee toimittaa täydellinen hakemus perusteluineen ja tarvittavine liitteineen kirjallisesti

D) FCI-rekisterin ulkopuolisen uroksen käyttö jalostukseen

Jos uros ei ole FCI:n hyväksymässä rekisterissä, voi Kennelliitto rotujärjestön puoltaessa myöntää luvan käyttää sitä jalostukseen. Jälkeläiset rekisteröidään tällöin ER-rekisteriin.

Toimintaohjeet SBPKY ry:n puolesta:

- molempien jalostusyksilöiden tulee täyttää Kennelliiton PEVISA-säännöt sekä suositellaan uroksen omaavan jälkeläisnäyttöä
- jalostustoimikunnalle tulee toimittaa täydellinen hakemus perusteluineen ja tarvittavine liitteineen kirjallisesti
- hakemukseen tulee liittää jalostusuroksen vanhempien, sisarusten ja jälkeläisten tiedossa olevat terveystilastot, jalostusnartun osalta riittävät muut kuin KoiraNetistä löytyvät tulokset.
- hakemukseen tulee liittää myös alustava jatkojalostussuunnitelma pentueen osalta
- yhdistelmän tulee laajentaa olemassa olevaa geenipoolia tai pyrkiä parantamaan muunnoksen terveystilannetta.

Poikkeuslupahakemuksen yleinen sisältö

Anomus toimitetaan ensin rotujärjestölle (jalostustoimikunnan sihteerille) ja sen tulee pitää sisällään seuraavat asiat:

- a) Kasvattajan tiedot: nimi, osoite ja puhelinnumero
- b) Yhdistelmän tiedot: isän tiedot, emän tiedot
- c) Anomuksen syy
- d) Perustelut: kattava perustelu yhdistelmän rekisteröimiselle
- e) Allekirjoitus

f) Kopiot niistä PEVISA-tutkimustuloksista, joita Kennelliiton KoiraNetistä ei ole hakemusajankohtana saatavissa.

Jalostustoimikunnan sihteeri lähettää pyynnöstä poikkeuslupahakemuslomakkeen kasvattajalle.

Jalostustoimikunta käsittelee poikkeuslupa-anomukset kokouksissaan ja tekee niistä päätösesitykset johtokunnalle. Johtokunta käsittelee poikkeuslupa-anomukset kokouksissaan ja tekee lopulliset päätökset. On tärkeää tehdä heti poikkeuslupa-anomus hyvissä ajoin!

MUUTA HUOMIOITAVAA

Siirto rotumuunnoksesta toiseen

Tämä kohta käsittää pentueisiimme syntyviä toisen muunnoksen pentuja ja niiden muutosrekisteröintiä myöhemmin.

Rotumuunnoksesta toiseen -siirto voidaan tehdä näyttelyssä virallisessa luokassa ennen kyseisen rodun arvostelun aloittamista. Tarkastuksen suorittaa rodulle pätevä ulkomuototuomari. Kennelliiton toimisto voi myös tehdä siirron kahden belgianpaimenkoiran arvosteluoikeudet omaavan ulkomuototuomarin lausunnon perusteella.

Siirto voidaan tehdä vain kerran. Kennelliitto voi kuitenkin omistajan kirjallisen anomuksen perusteella oikaista tehdyn rotumuunnoksesta toiseen siirron ko. rotujärjestön antaman puollon perusteella.

Ulkomaisen koiran jalostuskäyttö

Astutettaessa ulkomaisella uroksella tai siemennettäessä ulkomaisen uroksen spermalla tulee Kennelliitton toimittaa pentuetta rekisteröitäessä kopio uroksen virallisesta sukutaulusta ja/tai rekisteritodistuksesta. Jos astutus tapahtuu ulkomailla tai keinosiemennys tehdään tuontispermalla, hyväksytään DNA-tunniste uroksen tunnistusmerkinnäksi.

Rotujärjestön esityksestä voidaan rodulle myös myöntää ulkomaisia uroksia koskeva toistaiseksi voimassa oleva poikkeuslupa. Poikkeuslupa koskee sellaisten pentueiden rekisteröintiä, joissa astutus on tapahtunut ulkomailla tai keinosiemennys on tehty tuontispermalla. Suomessa tapahtuvien astutusten kohdalla poikkeuslupaa anotaan tapauskohtaisesti. Ulkomaisen uroksen tutkimuslausunnon kelpoisuus on syytä varmistaa Kennelliitosta ennen astutusta/siemennystä.

Pentueen kasvattaja vastaa ulkomaista urosta koskevien lisäselvitysten hankkimisesta.

Tuontikoira

Jalostuskäyttöön Suomeen tuodut ulkomaiset urokset katsotaan tuontikoiriksi viimeistään sen jälkeen, kun uroksen ensimmäisen Suomeen rekisteröidyn pentueen syntymästä on kulunut 12 kk. Mikäli jalostuskäyttöön tuotua urosta tämän jälkeen käytetään jalostukseen (astutus tai keinosiemennys) Suomessa, tulee se rekisteröidä Kennelliitton tuontikoirana.

EJ-rekisteri

EJ-rekisterillä tarkoitetaan Ei jalostukseen -rekisteriä. EJ-rekisteriin merkityn koiran jälkeläisiä ei rekisteröidä. EJ-rekisteröinnin syy tallennetaan koiran/pentueen tietoihin.

Kasvattaja voi rekisteröidä EJ-rekisteriin koiran, jossa kasvattajan mielestä on sellainen vika tai ominaisuus, ettei koira tule käyttää jalostukseen. Kasvattaja toimittaa pentueilmoituksen liitteenä perustelunsa sille, minkä vuoksi koira merkitään EJ-rekisteriin.

EJ-rekisteriä koskevat samat rekisteröintimääräykset kuin FI- ja ER-rekisteriä. Koiralle voidaan seuraavissa tapauksissa kuitenkin rekisteröidä yksi pentue EJ-rekisteriin:

- Pentueen isän kivekset eivät ole normaalit.
- Uros/narttu/yhdistelmä ei täytä rotukohtaisia erityisehtoja.

Kasvattajalle voidaan seuraavissa tapauksissa rekisteröidä yksi pentue EJ-rekisteriin:

- Nartun tiheälle pennuttamiselle ei ole ennen astutusta myönnettyä poikkeuslupaa.
- Nartulle syntyy kuudes pentue.
- 8 vuotta täyttänyt narttu on astutettu niin, että sillä ei astutushetkellä ole eläinlääkärintodistusta tai niin, että sen pentueiden väli on alle 10 kk.
- Rotukohtaisista erityisohjeista poikkeavalla pentueella ei astutushetkellä ole Kennelliiton myöntämää poikkeuslupaa.

Siirto rekisterien välillä

Kennelliitto voi rekisteristä poiston asemesta siirtää EJ-rekisteriin sellaisen koiran, jonka polveutuminen on osoittautunut vääräksi tai epäselväksi. Tällöin koiralta poistetaan se osa sukutaulua, joka on väärä, tai jonka oikeellisuutta perustellusti epäillään.

Koiran omistaja voi halutessaan anoa koiran siirtoa rekisteristä toiseen. Koira voidaan siirtää toiseen rekisteriin ainoastaan kerran.

Kun EJ-rekisteröinnin syynä on ollut perinnöllinen sairaus tai vika, ei koira voida siirtää FI/ER-rekisteriin.

Koiran siirto FI- tai ER-rekisteristä EJ-rekisteriin tehdään Kennelliitossa.

Jalostustieteellinen toimikunta päättää koiran siirrosta EJ-rekisteristä FI- tai ER-rekisteriin. Koiran tulee täyttää rotukohtaisen PEVISA-ohjelman vaatimukset ja kirjalliseen anomukseen tulee liittää rotujärjestön lausunto siitä, täyttääkö koira rodun JTO:n terveyssuosituksen. Kennelliitto voi pyytää muut tarpeelliseksi katsomansa selvitykset (esim. kasvattajan lausunto, DNA-testi tai muu tutkimustulos) ennen kuin asiaa käsitellään.